

Sygn. akt I ACa 646/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SA Hanna Rojewska
Sędziowie:	SA Małgorzata Dzieciolowska (spraw.) SA Tomasz Szabelski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.**

przeciwko **A. R. i M. R.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 17 grudnia 2013 r. sygn. akt I C 1503/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od A. R. i M. R. solidarnie na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi uchylił wydany w postępowaniu nakazowym nakaz zapłaty z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 493/12 w części zasądzonej solidarnie od pozwanych: na rzecz powoda (...) SA (obecnie (...) SA) kwotę 184,50 złotych (sto osiemdziesiąt cztery złote i 50/100) należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty i w tym zakresie umorzył postępowanie w sprawie, w pozostałej części utrzymał w mocy ten nakaz zapłaty z dnia 8 stycznia 2013 r. i nie obciążył pozwanych brakującymi opłatami sądowymi (k 265).

Sąd pierwszej instancji wskazał, że strona powodowa dochodziła w pozwie, zapłaty solidarnie od pozwanych kwoty 493.843,78 złotych wraz z ustawowymi odsetkami:

- w stosunku do pozwanego od dnia 29 października 2010 r. do dnia zapłaty,

- w stosunku do pozwanej od dnia 14 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu na podstawie weksli własnych in blanco wystawionych przez pozwanego, poręczonych przez pozwaną, wraz z jednoczesnym wskazaniem, że pozwanego łączył z powodem stosunek prawny w postaci dwóch umów leasingu: nr (...), której przedmiotem była maszyna do obróbki drewna i nr (...), której przedmiotem była sprężarka. Obie umowy leasingu zostały zmienione aneksem nr (...) z dnia 14 sierpnia 2007 r. W treści tego aneksu została zmieniona wysokość opłat leasingowych i terminarz tych opłat stanowiący załącznik nr 1 do w/w umów. W treści załącznika nr 2 do umowy określonego jako Ogólne Warunki Umowy Leasingu Operacyjnego, pozwany potwierdził, że treść tych warunków została pozwanemu przedstawiona przed zawarciem umowy i oświadczył, że zapoznał się nimi oraz wyraził zgodę na ich włączenie w całości do umowy leasingu.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 8 stycznia 2013 r., Sąd Okręgowy w Łodzi w całości uwzględnił żądanie pozwu oraz nakazał pozywanym zapłatę kwoty 13.391 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 złotych kosztów zastępstwa procesowego i 17 złotych opłaty od pełnomocnictwa w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty.

Sąd okręgowy stwierdził, że pozwani nie kwestionowali faktu, że oświadczeniami z dnia 19 lutego 2009 r. powód jednostronnie rozwiązał umowy leasingu przed upływem terminu na jaki zostały zawarte i wezwał stronę pozwaną do natychmiastowego uregulowania zaległych zafakturowanych należności naliczonych na dzień rozwiązania umów oraz odszkodowań za przedterminowe rozwiązanie umów w wysokości sumy wszystkich przewidzianych a niewymagalnych rat leasingowych (zgodnie z § 7 ust. 7 OWUL).

Oświadczenia o wypowiedzeniu umów leasingu z zachowaniem 7-dniowego terminu wypowiedzenia (zgodnie z § 7 ust. 5 OWUL stanowiących załącznik nr 2 do umów leasingu) – dotarły do pozwanego w dniu 27 lutego 2009 r. Termin wypowiedzenia upłynął w dniu 6 marca 2009 r i z tą datą rozwiązały się obie umowy leasingu.

Pozwani w zarzutach wniesionych od nakazu zapłaty z dnia 8 stycznia 2013 r. wniesli o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa. Powołali się na przepisy art. 118 kc i art. 120 § 1 kc. Podnieśli zarzut przedawnienia roszczeń zabezpieczonych weksłami in blanco, wynikających z przedmiotowych umów leasingu. Wskazali, że bieg terminu przedawnienia roszczeń rozpoczął się dnia 20 lutego 2009 r. i zakończył z upływem 19 lutego 2012 r.

Powołując się na pismo powoda stanowiące zawiadomienie o wypełnieniu weksli wraz z wezwaniem do zapłaty z dnia 21 lutego 2012 r. l.dz. (...) podkreślili, że powód dokonał uzupełnienia weksli po upływie terminu przedawnienia.

Zdaniem sądu okręgowego skuteczne było uzupełnienie weksli in blanco przed upływem terminu przedawnienia, na co wskazuje zawiadomienie powoda z dnia 7 października 2010 r. o wypełnieniu weksli wraz z wezwaniem do zapłaty z terminem płatności weksli ustalonym na dzień 28 października 2010 r.

W ocenie tego sądu, skoro powód w październiku 2010 r. zawiadomił już stronę pozwaną o uzupełnieniu weksli, to tym samym nie mogły wywołać żadnego skutku prawnego powoływane przez pozwanych w zarzutach od nakazu zapłaty późniejsze zawiadomienia powoda o uzupełnieniu weksli z dnia: 22 listopada 2011 r i z 21 grudnia 2012 r., które - jak to wynika z pisma pełnomocnika strony powodowej – stanowiły efekt pomyłki. Przeoczony został fakt, że pozwani w październiku 2010 r. byli już zawiadomieni o uzupełnieniu weksli. Pierwsze z pomyłkowo wysłanych zawiadomień zawiera oczywistą omyłkę, tj. miejsce płatności - wbrew deklaracji wekslowej wskazano siedzibę podmiotu z grupy (...), niebędącego wierzycielem pozwanych z tytułu zawartych umów leasingu, ani z tytułu zobowiązania wekslowego, do czego deklaracja nie upoważniała.

Roszczenia ze stosunku podstawowego w dacie wytoczenia powództwa również nie uległy przedawnieniu. W odniesieniu do roszczeń powoda obejmujących zafakturowane opłaty leasingowe - trzyletni okres przedawnienia dotyczący roszczeń wynikających z prowadzonej działalności gospodarczej -liczony być powinien od daty wymagalności wskazanej w fakturze. W przypadku zafakturowanych opłat leasingowych, bieg terminu przedawnienia został przerwany, zgodnie z przepisem art. 123 § 1 pkt 2 kc, poprzez uznanie tych roszczeń przez pozwanego (wystawcę weksła). Uznanie roszczeń nastąpiło poprzez pisemne oświadczenie pozwanego zawarte w piśmie z dnia 26 kwietnia 2010 r., w którym deklaruje on spłatę zafakturowanych opłat:

- na kwotę 22.219,16 złotych z odsetkami w przypadku umowy nr (...),
- na kwotę 6.253,76 zł z odsetkami w przypadku umowy nr (...).

Z analogicznych przyczyn, zdaniem sądu pierwszej instancji, nie doszło do przedawnienia roszczeń z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłacie.

W treści pisma z dnia 26 kwietnia 2010 r. pozwany zobowiązuje się do zapłaty zaległych opłat z odsetkami. Pozwany potwierdził istnienie swoich zobowiązań wobec powoda zarówno co do zasady, jak też co do tego, że zaległość dotyczy zafakturowanych opłat. W zarzutach od nakazu zapłaty pozwani także potwierdzili fakt istnienia zobowiązań z tytułu zafakturowanych opłat leasingowych.

Nie uległo przedawnieniu roszczenie powoda o odszkodowanie z tytułu przedterminowego rozwiązania umów leasingu, należne powodowi z mocy § 7 ust. 7 OWUL stanowiących załącznik nr 2 do umów leasingu, zgodnie z którym w razie rozwiązania umowy z powodu zalegania w regulowaniu opłat leasingowych, powód mógł od pozwanego żądać zapłaty odszkodowania w wysokości sumy wszystkich przewidzianych w umowie, niezapłaconych opłat leasingowych. Powód zażądał zapłaty odszkodowań z obu umów leasingu. Wezwania do zapłacenia odszkodowania datowane są na dzień 19 lipca 2010 r. W treści wezwania powód wskazał zarówno wysokość odszkodowania, jak i termin jego zapłaty przypadający na 2 sierpnia 2010 r.

Nie uległa przedawnieniu również kara za pozostawanie przedmiotów leasingu w posiadaniu pozwanego po rozwiązaniu tych umów, których pozwany nie zwrócił powodowi do chwili obecnej. Powód wyliczył karę umowną (zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 12 OWUL) i wezwał pozwanego do jej zapłaty. W treści wezwania powód wskazał termin zapłaty przypadający na 2 sierpnia 2010 r.

Sąd okręgowy podniósł dodatkowo, że pozwani w zarzutach od nakazu zapłaty wskazali błędną wysokość opłat leasingowych pochodzących z pierwotnego tekstu umów, natomiast powód wykazał, że te umowy zostały zmienione aneksami nr (...). Wysokość opłat została zmieniona na podstawie § 5 ust. 10 OWUL od raty za czerwiec 2008 r i pozwany od czerwca 2008 r. regulował te opłaty w zmienionej wysokości. Potwierdza to, że został prawidłowo zawiadomiony o zmianie opłat leasingowych. Po tych zmianach opłaty okresowe wynosiły:

- 2.149,06 CHF w przypadku umowy (...);
- 604,87 CHF w przypadku umowy (...).

Odnosząc się do dalszych twierdzeń pozwanych sąd pierwszej instancji stwierdził, że nie wskazali z jakiej daty i na jakiej podstawie, przyjęli kurs (...) dla swojego wyliczenia. Nie wliczyli odsetek umownych, kary umownej za niezwrócenie przedmiotów leasingowanych, ani opłat dodatkowych, jak również odszkodowania należnego stronie powodowej za przedterminowe rozwiązanie umów leasingowych, chociaż przedmiotowe umowy leasingowe przewidywały prawo powoda do żądania tych należności w sytuacji jaka zaistniała w niniejszej sprawie, natomiast powód przyjął prawidłowy kurs zgodny z postanowieniami zawartych umów (na dzień 6 marca 2009 r., tj. na dzień rozwiązania umów leasingowych).

W tym stanie rzeczy brak było, zdaniem sądu okręgowego, podstaw do przyjęcia prawidłowości wyliczenia należności dokonanego przez pozwanych przedstawionego w zarzutach od nakazu zapłaty tym bardziej, że zgodnie z treścią deklaracji wekslowych, powód miał prawo wypełnić wystawione i poręczone przez stronę pozwaną weksle in blanco w każdym czasie do chwili spłaty wszelkich zobowiązań na sumy odpowiadające zadłużeniu wynikające z poszczególnych umów leasingowych i opatrzyć je datą płatności według swego uznania, zawiadamiając o tym pisemnie pozwanych. Pozwani nie powołali żadnych dowodów w zakresie ewentualnej nieprawidłowości w wypełnieniu weksla, bądź jego niezgodności z deklaracją wekslową. Ich twierdzenia z zarzutów od nakazu zapłaty należało w tym zakresie uznać za niewykazane.

Powoływany przez pozwanych przepis art. 5 kc nie mógł odnieść skutku. Ustalenie wysokości zobowiązania regulowane było postanowieniami umowy leasingu wraz ze stanowiącymi integralną część tej umowy ogólnymi warunkami umowy leasingu oraz przez przepisy kodeksu cywilnego, dotyczące umowy leasingu. Przepis art. 5 kc nie może bezpośrednio wpływać na ustalenie wysokości zadłużenia leasingobiorcy. Dopiero po ustaleniu jego wysokości zgodnie z treścią umowy i obowiązującymi przepisami można byłoby ewentualnie oceniać, czy żądanie zapłaty konkretnej kwoty nie jest w danym wypadku sprzeczne z zasadami, o których mowa w tym przepisie, ale w ocenie sądu pierwszej instancji taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zachodziła (k 267 do 279 odwr.).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi złożyli pozwani. Zaskarżyli go w oparciu o zarzut naruszenia:

- art. 233 § 1 kpc przez przyjęcie, że w sposób właściwy powód wezwał pozwanych do zapłaty należności wekslowych z tytułu wypełnionych przez niego gwarancyjnych weksli in blanco, pomimo ich niewypełnienia w datach rzekomych wezwań, zgodnie z deklaracją wekslową wystawcy weksli in blanco z dnia 7 marca 2007 r.,
- art. 38 pr. wekslowego poprzez przyjęcie, że strona powodowa spełniła wymóg przedstawienia pozwanym wypełnionego weksli do zapłaty przez wysłanie pocztą zawiadomień o wypełnieniu weksli wraz z wezwaniem do zapłaty bez okazania tych weksli w drodze załączenia ich kserokopii w celu umożliwienia zbadania ważności weksli i uprawnień posiadacza weksla,
- art. 117 § 2 kc i art. 118 kc polegające na nieuwzględnieniu podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu wypełnienia weksli po upływie przedawnienia roszczeń, wynikających ze stosunku podstawowego zabezpieczonego nimi.

W konkluzji apelacji skarżący wnieśli o zmianę wyroku poprzez uchylenie w całości nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 493/12 i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanych kosztów postępowania wg norm przepisanych (k 292 do 295).

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie solidarnie od pozwanych na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych (k 317 do 320).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Naruszenie art. 227 kc w zw. z art. 233 kpc dotyczyć może tylko sfery faktu i to odnoszącej się do istoty zawisłego sporu (por. m.in. teza 3 wyroku SN z dnia 13 stycznia 2010 r., III CSK 357/09, LEX nr 574526 i uzasadnienie wyroku SN z dnia 9 lutego 2000 r., III CKN 434/00, LEX nr 530599). Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc wymaga wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżący upatruje wadliwą jego ocenę (por. m.in. z wyrokiem SN z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 274/03, LEX nr 164852). Nie jest nim inna ocena tych samych dowodów przeprowadzona przez skarżącego. Tę właśnie cechę ma argumentacja zawarta w apelacji pozwanych. Dołączone do zarzutów zawiadomienia z dnia 22 listopada 2011 r. (k 52) i z dnia 21 lutego 2012 r. nie mogą przesądzać o zaistnieniu okoliczności przedstawionych przez pozwanych w apelacji. Czynienie przez pozwanych ustaleń co do czasu wypełnienia weksli w oparciu o użyte w tych pismach sformułowania

i całkowicie pomija fakty wynikające z wypowiedzenia umów z dnia 19 lutego 2009 r. (k 48 do 49), treści weksli (k 6 i k 7), deklaracji wekslowych (k 18 i k 19), wezwań do zapłaty z 19 lipca 2010 r. (k 161 do 162), zawiadomienia o wypełnieniu weksli z dnia 7 października 2010 r. i potwierdzenia otrzymania tego pisma przez pozwanych. Z dowodów tych wyprowadzić należy wniosek, że po wypowiedzeniu umów wypełnienie weksli przez stronę powodową nastąpiło z datą płatności 28 października 2010 r. (...) SA wskazał w dniu 7 października 2010 r., że płatność weksla ma nastąpić w tym dniu i taka data została zamieszczona w wekslach. Zawiadomienie to pozwany otrzymał w dniu 25 października 2010 r. Wiedział, gdzie znajdują się weksle i w każdym czasie po otrzymaniu tego zawiadomienia zarówno on, jak i poręczycielka mogli sprawdzić w siedzibie Bankowego Funduszu Leasingowego w Ł., czy weksle zostały prawidłowo wypełnione. Pozwani nie tylko nie dokonali tych czynności, nie zapłacili pozostałego zadłużenia i nie wydali przedmiotów leasingu, ale na podstawie późniejszych pism z roku 2011 i 2012 próbują wykazać, że wypełnienie weksli musiało nastąpić po terminie przedawnienia. Nie próbowali jednak nawet po tych datach sprawdzić, czy weksle zostały wypełnione, jak też wykazać, że czynność ta do daty przedawnienia nie została dokonana. Ich twierdzenia opierają się tylko na przypuszczeniach o zaistnieniu faktów. Na działania podjęte przez stronę powodową w zakresie realizacji przysługujących jej uprawnień wskazuje również zwrócenie się już w 2009 roku do firmy windykacyjnej (k 205 do 210). Brak wykonania po wypowiedzeniu umowy obowiązku zwrotu przedmiotu leasingu oraz wysłanie pisma ze wskazaniem daty wypełnienia weksli w dniu 28 października 2010 r. przesądza o prawidłowości przyjęcia, że uzupełnienie weksla nastąpiło w tym czasie. W związku z takim ukształtowaniem zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc przez pozwanych należy podnieść, że strona, która występuje w postępowaniu nakazowym z powództwem o zapłatę opartym na twierdzeniu, że dochodzone roszczenie przysługuje jej od pozwanego na podstawie podpisanego przez niego weksla, powinna do pozwu dołączyć poświadczający to weksel. Jest to dowód konieczny, a zarazem co do zasady wystarczający (art. 485 § 2 kpc), rzeczą pozwanego jest natomiast wykazanie bezzasadności tak uzasadnionego żądania (art. 491 § 1 i art. 493 § 1 kpc). Wskazany rozkład ciężaru dowodu między stronami w poruszanych sprawach jest zgodny z regułą wyrażoną w art. 6 kc. Konsekwentnie odpowiada mu powinność stron zaoferowania dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności (por. z wyrokami Sądu Najwyższego z dnia: 9 września 2010 r., I CSK 641/09, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 35 i 11 marca 2011 r. II CSK 311/10).

Pozwani nie udowodnili swoich twierdzeń. Pozostają one w sprzeczności z dokumentami zgromadzonymi w sprawie. Ustalenia faktyczne dokonane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jako oparte na prawidłowej, wszechstronnej ocenie materiału dowodowego sąd drugiej instancji uznał zatem za własne.

Spełnienie przewidzianego w art. 38 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe wymogu przedstawienia weksla do zapłaty nie łączy się z koniecznością jego fizycznego okazania „do oczu” dłużnikowi głównemu. Wystarczające jest w tej mierze stworzenie wystawcy weksla własnego przez posiadacza weksla realnej możliwości zapoznania się z oryginałem weksla w miejscu jego płatności. W takim przypadku przedstawienie weksla do zapłaty następuje nie z chwilą wystosowania do wystawcy stosownego zawiadomienia, ale w dniu, w którym mógł on faktycznie dokonać oględzin weksla i ustalić, czy jest zobowiązany do jego zapłaty (tak m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CSK 132/2005, LexPolonica nr 1631625 i LEX nr 195420, z dnia 21 marca 2001 r., III CKN 322/00, OSNC 2001/11/164, Biul. SN 2001/10/9, Biul. SN 2001/6/11, Pr. Gosp. 2001/12/17, M. Prawn. 2002/2/77, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 sierpnia 2013 r., I ACa 1368/12, LEX nr 1363276, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 kwietnia 2013 r., I ACa 1244/12, LEX nr 1313440).

Taką datą w realiach niniejszej sprawy, wobec treści pierwszego zawiadamiającego pisma strony powodowej był czas po otrzymaniu zawiadomienia z dnia 7 października 2010 r. i dacie wypełnienia weksli wskazanej w nim. Późniejsze pisma strony powodowej dla oceny tej możliwości nie mają znaczenia, zwłaszcza że nawet po ich otrzymaniu pozwani nie podjęli aktów staranności by sprawdzić swoją sytuację prawną związaną z wypełnieniem weksli.

Dodatkowo należy podnieść, że z art. 1, 10, 32 zd. 2, 101 prawa wekslowego prawa wekslowego nie wynika, aby uzupełnienie weksla in blanco datą płatności wcześniejszą w stosunku do daty, w której faktycznie nastąpiło uzupełnienie weksla, prowadziło do nieważności weksla i do utraty praw wekslowych przez wierzyciela wekslowego.

Przepis art. 1 prawa wekslowego określa jedynie ustawowe części składowe, które weksel trasowany powinien zawierać. W punkcie 4 wymienia się oznaczenie terminu płatności. W przepisie tym nie zamieszczono jednakże bliższych wskazówek, w szczególności nie ma tam wskazania niedopuszczalności oznaczenia terminu płatności wcześniejszego niż data wypełnienia weksla. Z art. 10 wynika, że w chwili wystawienia weksel może być niezupełny, że w takim wypadku dłużnik wekslowy może skutecznie podnieść zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem, że wobec nabywcy weksla możliwość podniesienia zarzutu uzupełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem ograniczona jest do sytuacji, w której weksel nabyty został w złej wierze albo przy dopuszczeniu się przez nabywcę rażącego niedbalstwa. Artykuł 32 prawa wekslowego nie zawiera ustępu 2, składa się z trzech zdań. Ze zdania 2 tego artykułu wynika, że poręczyciel weksla nie ponosi odpowiedzialności w razie wady formalnej. Jednakże wpisanie jako terminu płatności, jakiegokolwiek daty, która jest możliwa wedle kalendarza, nie może być uznane za wadę formalną.

Art. 101 prawa wekslowego nie wprowadza ograniczeń co do datowania terminu płatności weksla, określa tylko co powinien zawierać weksel własny.

Odrębnym zagadnieniem jest kwestia zgodności uzupełnienia weksla in blanco z porozumieniem wekslowym. Nie ma dostatecznie uzasadnionej podstawy twierdzenie, że uzupełnienie weksla datą płatności wcześniejszą niż data uzupełnienia jest zawsze niezgodne z treścią porozumienia wekslowego, bez względu na jego konkretną treść (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2007 r., II CSK 196/07, LEX nr 487546). Antydatowanie weksla płatnego, po uzupełnieniu „w dacie oznaczonej” nie wpływa na jego ważność (zob. wyrok z dnia 5 maja 2005 r., III CK 520/04, OSNC z 2006 r., Nr 4, poz. 67). W związku z charakterem odpowiedzialności wekslowej zarówno wystawca weksla własnego, jak i podmiot poręczający za wystawcę odpowiadają na podstawie weksla, mimo że nie przedstawiono im tego weksla w terminie do zapłaty (por. z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2002 r., I CKN 738/00, oraz glosa aprobującą B. Draniewicz, Pr. Bankowe 2003/11/40).

Zarzut pozwanych naruszenia art. 38 pr. wekslowego nie zasługiwał więc na uwzględnienie.

Zakresy odpowiedzialności z weksla i ze stosunku podstawowego powinny sobie odpowiadać. W. w zasadzie nie może na podstawie prawa wekslowego uzyskać wobec wystawców weksla własnego więcej praw niż mu przysługuje w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, czyli w ramach tzw. stosunku podstawowego względem roszczenia wekslowego (por. uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, OSNCP 1973, Nr 5, poz. 72, teza 1 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 434/01, LEX nr 137623 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., I CSK 641/09). Weksel in blanco może być wypełniony na sumę wyższą niż wskazana na blankiecie wekslowym i wynikająca z opłaty skarbowej, jeśli uprawnia do tego porozumienie wekslowe (porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 1931 r., I Rw 2354/31, OSP 1932/11/150, z dnia 25 czerwca 1931 r., C 606/31, OSP 1931, poz. 445, z dnia 27 grudnia 1928 r., Rw. 2463/28, OSP 1939, poz. 252, z dnia 9 lutego 1962 r., 3 CR 365/61 niepubl.).

Z zestawienia treści deklaracji wekslowych złożonych w sprawie (k 18 do 19), umów leasingu (k 42 do 47, k 163 do 204), not odsetkowych i wyliczeń z umów leasingu (k 211 do 246) wynika, że wypełnienie weksli nastąpiło zgodnie z porozumieniami wekslowymi.

Roszczenia z weksla własnego skierowane przeciwko jego wystawcy i poręczycielom przedawniają się z upływem trzech lat od dnia płatności weksla, co odnosi się także do weksla in blanco, w którym data płatności została wypełniona przez wierzyciela wekslowego (teza 2 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 434/01, LEX nr 137623, wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 19 listopada 2004 r., V CK 228/04, OSP 2005, Nr 11, poz. 130, 19 grudnia 2007 r., V CSK 323/07, LEX nr 361457 oraz orzeczenia Sądu Najwyższego z 11 marca 1938 r., C II 2385/37, OSP 1938, poz. 539, z dnia 25 lutego 1938 r., C II 2245/37, OSP 1938, poz. 536, z dnia 21 maja 1981 r., IV PRN 6/81, OSNC 1981/11/225). Bez wątplenia uprawnienie do wypełnienia weksla in blanco nie obejmuje wypadków, w których roszczenie ze stosunku podstawowego uległo przedawnieniu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CSK 199/12, LEX

nr 1288713). Sąd Najwyższego w wyroku z dnia 14 lutego 2008 r. (II CSK 522/07, LEX nr 496389) wskazał, że czym innym jest przedawnienie roszczenia ze stosunku podstawowego a czym innym przedawnienie wekslowe. Obie instytucje różnią się istotnie między innymi, co do początku biegu przedawnienia. Termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, zgodnie z regułą art. 120 kc, rozpoczyna bieg od dnia, w którym świadczenie ze stosunku podstawowego stało się wymagalne.

Początek biegu terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego rozpoczął bieg od dnia rozwiązania umowy, tj. 20 luty 2009 r. Wypełnienie weksla i przedawnienie roszczenia z weksla własnego skierowanego przeciwko wystawcy weksla własnego, zgodnie z art. 70 w związku z art. 103 i 104 prawa wekslowego, liczy się od dnia płatności weksla. Datą płatności weksli był dzień 28 października 2010 r. Pozew w sprawie został złożony w dniu 27 grudnia 2012 r. Nie może być więc mowy zarówno o przedawnieniu ze stosunku podstawowego, jak też opartego na wystawionych przez pozwanych wekslach.

Mając powyższe okoliczności na względzie, na podstawie art. 385 kpc, Sąd Apelacyjny w Łodzi orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i art. 391 § 1 kpc, przy uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia dla określenia kosztów zastępstwa procesowego strony powodowej.